

**UCHWAŁA NR XXXVIII/55/2022
RADY POWIATU WAŁBRZYSKIEGO**

z dnia 27 października 2022 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526) w związku z art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.) **Rada Powiatu Wałbrzyskiego uchwala, co następuje:**

§ 1. Stwierdza się, że skarga z dnia 19 września 2022 r. wniesiona na działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu jest bezzasadna.

§ 2. Uzasadnienie faktyczne i prawne rozstrzygnięcia zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Powiatu Wałbrzyskiego do zawiadomienia Skarżącego oraz instytucji, które przekazały skargę zgodnie z właściwością o sposobie jej załatwienia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Uchwała podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w budynku Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Powiatu Wałbrzyskiego

Sylwestra Wawrzyniak

**Uzasadnienie faktyczne i prawne
do skargi mieszkańca [REDAKTOWANO]
na działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu
Uzasadnienie faktyczne i prawne:**

W dniu 19.09.2022 r. wpłynęła do Rady Powiatu Wałbrzyskiego skarga [REDAKTOWANO] na działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu. Skarga ta została pierwotnie przekazana do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie oraz do Wojewody Dolnośląskiego, którzy zgodnie z art. 231 w zw. z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego uznali brak swojej właściwości do jej rozpoznania i przekazali skargę do Rady Powiatu Wałbrzyskiego.

Na postawie Statutu Powiatu Wałbrzyskiego Komisja Skarg Wniosków i Petycji Rady Powiatu Wałbrzyskiego rozpatrzyła skargę, a ustalenia w formie stanowiska przekazała Przewodniczącej Rady celem przygotowania na tej podstawie projektu uchwały w sprawie bezzasadności skargi.

Uzasadnienie faktyczne i prawne:

1. Podstawa faktyczna:

- 1) Pismo Wojewody Dolnośląskiego z dnia 14.09.2022 r. nr ZP-KNPS.1411.11.2022.EZ (data wpływu do urzędu 19.09.2022);
- 2) Pismo Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie z dnia 13.09.2022 r. nr DZ.WPL.052.43.1.2022.KB (data wpływu do urzędu 19.09.2022);
- 3) Skarga [REDAKTOWANO] z dnia 6.09.2022 r.;
- 4) Informacja o przyznanej dofinansowaniu z dnia 11.08.2022 r.;
- 5) Pismo [REDAKTOWANO] do PCPR w Wałbrzychu z dnia 23.08.2022 r., 3.09.2022r.;
- 6) Pismo PCPR w Wałbrzychu z dnia 31.08.2022 r. nr PCPR .ZOAR.723.297.2022;

2. Stan faktyczny:

Z przekazanych dokumentów wynika, że [REDAKTOWANO] otrzymał od PCPR w Wałbrzychu dofinansowanie do jednego aparatu słuchowego w kwocie 700 zł, która to kwota jest dużo niższa niż faktyczny poniesiony przez niego koszt. Natomiast [REDAKTOWANO] wymaga korzystania z dwóch aparatów słuchowych. [REDAKTOWANO] jest osobą niepracującą.

[REDAKTOWANO], w złożonej skardze na działania PCPR w Wałbrzychu zarzuca:

- 1) Lekceważenie ustawy zasadniczej w zakresie przyznawania wysokości kwot dofinansowania do kosztów przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych poprzez bezprawne, niepełne dopłaty w wysokości określonej w ustawie zasadniczej;
- 2) Dyskryminację osób niepełnosprawnych przejawiającą się podziałem osób niepełnosprawnych na pracujących i niepracujących. Osoby niepełnosprawne pracujące otrzymują dofinansowanie w pełnej kwocie na dwa aparaty słuchowe, osoby niepracujące otrzymują ułamkową kwotę dopłaty w moim przypadku 700,00 zł tylko na jeden aparat słuchowy.
- 3) Uzurpowanie sobie jako podstawy do decyzyjności prawa miejscowego najniższej rangi, jako prawa wykonawczego, co godzi w ustawę zasadniczą i jest sprzeczne. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu przyjęło za normatyw prawa prawo lokalne najniższej rangi, czyli Uchwałę nr XXXIII/20/2022 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 31 marca 2022 r. i Zarządzenie nr 13/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu z dnia 1 kwietnia 2022 r.

- 4) Braku rzetelnej informacji przekazywanej osobom niepełnosprawnym o pozbawieniu ich należnego im dofinansowania.

3. Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych[#] (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.) - *dalej jako: urzís, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej,*
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1526),
- 4) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 2000),
- 5) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 926 ze zm.)- *dalej jako: rozporządzenie,*
- 6) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 704 ze zm.),
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1605 ze zm.),
- 8) Uchwała nr XXXIII/20/2022 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań powiatu, na które są przeznaczone środki PFRON w 2022 r.,
- 9) Zarządzenie nr 13/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie ustalenia zasad dofinansowania niektórych obszarów zadań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, spowodowanych niewystarczającymi środkami na realizację rehabilitacji społecznej w 2022 r.

4. Stan prawny:

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 7) lit. c ustawy o rehabilitacji zawodowej do zadań powiatu należy dofinansowane do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Ustawa ta nie zawiera definicji legalnej słowa „dofinansowanie”. Oznacza to, że ustawodawca nie nadał temu zwrotowi żadnego specyficznego znaczenia odbiegającego od słownikowej definicji. Według Słownika Języka Polskiego PWN „dofinansować — dofinansowywać” oznacza *przyznać na jakiś cel dodatkowe pieniądze lub uzupełnić czyjeś zasoby finansowe*. Zatem dofinansowanie nie oznacza pełnego sfinansowania danego celu (przedsięwzięcia) a jedynie częściowe pokrycie środków na ten cel.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych szczegółowo reguluje, które z zadań określonych w art. 35a urzís mogą być dofinansowane ze środków PFRON. Zgodnie z § 2pkt 3) rozporządzenia, ze środków PFRON *mogą być finansowane* w części lub całości zadania polegające m.in. na zaopatrzeniu w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Prawodawca używając słowa "może" przesądził o uznaniowym charakterze udzielanego dofinansowania. Zauważyć należy, że uznanie administracyjne cechuje się między innymi tym, że organ nie jest związany ścisłymi kryteriami prawnymi, a więc ma pewną swobodę w ocenie zasadności zgłoszonych żądań. Sam fakt spełnienia kryteriów ustawowych dla przyznania dofinansowania nie powoduje więc po stronie organu obowiązku jego przyznania. Takie stanowisko znajduje uznanie w judykaturze i nie budzi wątpliwości prawnych. Jak wskazał WSA w Bydgoszczy wyroku z dnia 7.02.2012 r., II SA/Bd 1045/11, LEX nr 1364275, *posłużenie się w cytowanym przepisie sformulowaniem, iż określone zadania "mogą" być finansowane w całości lub w części oznacza, iż decydując o przyznaniu dofinansowania organ działa w ramach uznania administracyjnego. Istota decyzji podejmowanych w ramach uznania administracyjnego polega na tym, że nawet w przypadku, jeżeli dojdzie do sytuacji opisanej przez prawodawcę jako sytuacja pozwalająca przyznać stronie określone uprawnienie, organ nie jest zobowiązany dokonać rozstrzygnięcia w jeden, określony sposób, ale ma możliwość swobodnego wyboru jednego z możliwych rozwiązań*. Oznacza to, iż organy mają swobodę (ale nie dowolność)

w decydowaniu czy należy przyznać dofinansowanie, a jeżeli tak - to w jakiej wysokości. (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 24 stycznia 2019 r. sygn. akt I SA/GI 1125/18).

Ograniczeniem dla przyznawanego dofinansowania jest jedynie wyznaczona przez § 13 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON - górna granica dofinansowania.

Mianowicie wysokość dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wynosi:

- a) do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany,
- b) do 150% sumy kwoty limitu, o którym mowa w lit. a, wyznaczonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów i środków, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit.

Limity cen ustalone są przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie zlecenia na zaopatrzenie w wyroby medyczne oraz zlecenia naprawy wyrobu medycznego. Zgodnie z Załącznikiem do rozporządzenia z dnia 29.12.2021 r. (poz. 84 i 85) dofinansowanie dla pacjentów powyżej 26 r.ż. obejmuje:

- a) aparat słuchowy *na* przewodnictwo powietrzne przy jednostronnym ubytku słuchu albo dwa aparaty słuchowe *na* przewodnictwo powietrzne przy obustronnym ubytku słuchu przy niepełnosprawności słuchowej 2, 3 i 4 stopnia uszkodzenia słuchu (przekraczająca wartość 40 dB): kwota limitu 1000 zł za sztukę, przy czym wymagany jest wkład własny 30 %, zatem realnie taki pacjent otrzyma 700 zł dofinansowania z NFZ, raz na 5 lat,
- b) aparat słuchowy *na* przewodnictwo kostne przy jednostronnym ubytku słuchu albo dwa aparaty słuchowe *na* przewodnictwo kostne przy obustronnym ubytku słuchu, z wyłączeniem aparatów słuchowych mocowanych *na* stałe przy niepełnosprawności słuchowej 2, 3 i 4 stopnia uszkodzenia słuchu (przekraczająca wartość 40 dB): kwota limitu 1800 zł za sztukę, przy czym wymagany jest wkład własny 30 %, zatem realnie taki pacjent otrzyma 1260 zł dofinansowania z NFZ, raz na 5 lat.

Przekładając powyższe limity cen na limity dofinansowania oznaczone w § 13 rozporządzenia w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, powiat może dofinansować ze środków PFRON zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze do kwot:

- a) dla aparatu słuchowego *na* przewodnictwo powietrzne:
 - do 300 zł jeżeli cena zakupu była niższa bądź równa 1000 zł
 - do 1950 zł jeżeli cena zakupu była wyższa niż 1000 zł
- b) dla aparatu słuchowego *na* przewodnictwo kostne:
 - do 540 zł jeżeli cena zakupu była niższa bądź równa 1800 zł
 - do 2 610 zł jeżeli cena zakupu była wyższa niż 2610 zł.

i są to kwoty maksymalne dofinansowania. Zatem powiat może przyznać dofinansowanie równe górnej granicy, przyznać dofinansowanie niższe, albo nie przyznać go wcale. Rozporządzenie bowiem pozwala (ale nie nakazuje) finansować zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne zarówno w całości (sfinansowanie), jak i w części (dofinansowanie), przy czym nie reguluje jakie to przedmioty ortopedyczne mają być finansowane ani w jakiej wysokości, ustalając jedynie górną granicę dofinansowania. Przyznanie [REDAKTOWANE] dofinansowania w pełnej wysokości poniesionych przez niego kosztów na zakup aparatów słuchowych, jeżeli te koszty przewyższają wskazane powyżej limity, nie znalazłoby żadnej podstawy prawnej.

W praktyce wysokość dofinansowania zależna jest od ilości środków przekazanych powiatowi przez Prezesa PFRON na dany rok, zgodnie z art. 48 uzzis. Wysokość przekazanych środków ustalana jest według algorytmu określonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym. Rada powiatu w oparciu o art. 35a ust. 3 uzzis w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczona przekazane w trybie art. 48 ust. 1 pkt 1 uzzis środki

z PFRON. Już samo pozostawienie takiej kompetencji radzie danego powiatu sugeruje, że rozdzielenie środków na poziomie lokalnym będzie uzależnione od potrzeb osób niepełnosprawnych, jakie występują na danym terenie.

Z treści uzasadnienia do uchwały Rady Powiatu nr XXIII/20/200 z dnia 31.03.2022 r. w sprawie określenia zadań powiatu, na które przeznaczone są środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 roku wynika, że w 2022 roku Powiatowi Wałbrzyskiemu przekazano środki w wysokości 1 091 855, 00 zł. Zgodnie z załącznikiem do ww. uchwały kwota 448 603,00 zł została przeznaczona na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze. Co prawda rozporządzenie zawiera wymagania, jakie powinny spełniać podmioty ubiegające się o dofinansowanie tych zadań oraz tryb postępowania i zasady dofinansowania zadań ze środków Funduszu, jednak są to przepisy bardzo ogólne i *de facto* nie stanowią o sposobie rozdysponowania środków pomiędzy poszczególnych wnioskodawców. Nawet uchwała rady powiatu, wobec braku delegacji ustawowej, nie zawiera szczegółowych kryteriów podziału przyznanych powiatowi środków, a doprecyzowujących kryteria zawarte w rozporządzeniu. Niewątpliwie zatem powstaje luka prawna, którą należy wypełnić tak, aby środki z PFRON zostały rozdzielone starannie, a wysokość udzielonej pomocy adekwatna do zgłaszanych potrzeb, z uwzględnieniem możliwości finansowych organu. Wypełnienie powstałej luki odbywa się w ramach uznania administracyjnego organu przyznającego środki. Wiadomym jest, że organy pomocy społecznej udzielające wsparcia ze środków PFRON muszą dokonywać selekcji przy ich podziale, tj. preferować ważność pewnych kategorii wniosków względem pozostałych (tak WSA w Gliwicach z dnia 24 stycznia 2019 r. sygn. akt I SA/Gl 1125/18). W szczególności należy mieć na uwadze, że środki finansowe jakimi dysponują organy pomocowe są ograniczone, a potrzeby osób uprawnionych – ogromne. Wobec powyższego, oraz wobec faktu, iż przyznanie omawianego dofinansowania ma charakter uznaniowy, w praktyce wprowadza się zarządzeniem dyrektora jednostki odpowiedzialnej za dysponowanie środkami PFRON w omawianym zakresie zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Z jednej strony tego typu regulacja pozwala utrzymać w ryzach uznaniowość organu administracji i powstrzymać go od dowolności w przyznawaniu dofinansowania, z drugiej pozwala na rozdysponowanie środków w niższej wysokości ale większej grupie potrzebujących. Brak takich wewnętrznych procedur mógłby spowodować, że wobec ograniczonej liczby środków pieniężnych z PFRON, udzielenie wsparcia w oczekiwanym wymiarze tylko niektórym osobom uprawnionym mogłoby nastąpić kosztem innych osób uprawnionych do jego otrzymania, którzy w takim przypadku nie otrzymaliby żadnego wsparcia (por. wyrok WSA w Krakowie z dnia 30 października 2018 r., sygn. akt III SA/Kr 844/18). Takie działanie naruszałoby zasadę równego traktowania określoną w art. 8 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Należy dodać, że zgodnie ze stanowiskiem Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych z dnia 13.04.2015 r. znak BON.II.52354.30.2015.KD, podtrzymanym opinią z dnia 21.01.2022 r. znak BON-II.52324.99.2021.KD w przypadku braku środków z PFRON na realizację zadań, wnioski osób uprawnionych powinny być rozpatrywane negatywnie (vide: Pismo Prezesa Zarządu PFRON do Starostów i Prezydentów Miast na prawach powiatu z dnia 17.02.2022 r.). Jeżeli zatem można więcej (tj. odmówić dofinansowania ze względu na brak środków), to można również mniej (tj. przyznać niższe dofinansowanie szerszej grupie osób uprawnionych).

W jednostce odpowiedzialnej za rozdysponowanie środków PFRON w powiecie wałbrzyskim zasady dofinansowania zadań powiatu ze środków PFRON określa Zarządzenie nr 13/2022 Dyrektora PCPR w Wałbrzychu z dnia 1.04.2022 r. w sprawie ustalenia zasad dofinansowania niektórych obszarów zadań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, spowodowanych niewystarczającymi środkami na realizację rehabilitacji społecznej w 2022 r. W innych powiatach regulacje analogiczne do Zarządzenia nr 13/2022 Dyrektora PCPR w Wałbrzychu z dnia 1.04.2022 r. stanowią m.in. zarządzenie nr 3/2021 Dyrektora PCPR Wolsztynie z dnia 18.01.2021 r. w sprawie „Szczegółowych kryteriów przyznawania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Wolsztyńskiego w roku 2021”, Zarządzenie Nr 4/2019 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie z dnia 27 marca 2019 roku w sprawie ustalenia zasad dofinansowania do zadań powiatu finansowanych ze środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej, czy Zarządzenie nr 8/2016 Dyrektora PCPR w Słupsku z dnia 8.02.2016 r. w sprawie ustalenia zasad udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz

obowiązujących wzorów wniosków. Każde z tych przykładowych zarządzeń ma na celu ustanowienie wewnętrznej procedury i sposobu rozpatrywania złożonych wniosków wobec niewystarczających środków PFRON na pełne pokrycie wszystkich zgłaszanych potrzeb.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu przyznając dofinansowanie dla ██████████ ██████████ zastosowało się zarówno do przepisów ustawowych regulujących tę materię, tj. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in. omawianym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Korzystając z uprawnienia wyrażonego w § 13 tegoż rozporządzenia, tj. uznania administracyjnego, posługując się wewnętrzną procedurą dotyczącą zasad dofinansowania niektórych obszarów zadań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, spowodowanych niewystarczającymi środkami na realizację rehabilitacji społecznej w 2022 roku, przyznał dofinansowanie mieszczące się w widełkach oznaczonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. Jedyne czego zabrakło w omawianej procedurze, to wyjaśnienia ██████████ w informacji o przyznanych dofinansowaniu z dnia 11.08.2022 r., dlaczego organ dokonał takiego a nie innego rozstrzygnięcia. Uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia w przypadku uznania administracyjnego jest o tyle istotne, o ile pozwala skontrolować, czy organ dokonując wyboru nie przekroczył granic przyznanej mu swobody, dopuszczając się dowolności wyboru (por. wyrok NSA z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt I OSK 1493/12). Niemniej jednak, w ocenie Komisji, brak uzasadnienia nie powoduje braku zgodności z prawem działania PCPR w Wałbrzychu w przedmiotowej sprawie. Z uwagi na szeroko omówione uprawnienie organu, co do przyznania dofinansowania w ramach uznania administracyjnego i akceptowanego w orzecznictwie sądowo administracyjnym różnicowania sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie danego powiatu w zależności od ich potrzeb i wysokości przyznanych środków, nie ma podstaw do twierdzenia, by uznać różnicowanie w dofinansowaniu osób pracujących i niepracujących za przejaw dyskryminacji.

██████████ w swojej skardze wskazał, iż w jego ocenie przyznawanie dofinansowania do aparatu słuchowego w niższej osobom dorosłym nieaktywnym zawodowo w kwocie niższej cenie niż aktywnym zawodowo narusza konstytucyjną zasadę równości z art. 32 Konstytucji. Wskazał również, że zastosowane przez PCPR w Wałbrzychu przepisy prawa miejscowego w zakresie dofinansowania (jw.) są sprzeczne z ustawą zasadniczą, tj. Konstytucją RP.

Zgodnie z art. 69 Konstytucji osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej. Należy podkreślić, na co wskazuje również treść art. 69 Konstytucji, że sposób oraz zasady udzielania pomocy osobom niepełnosprawnym zostają uszczegółowione w akcie prawnym rangi ustawowej, co dokonane zostało min. w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, m.in. szeroko omawianym rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Art. 35a ust. 3 urz. przyznaje Radzie Powiatu kompetencje do określenia zadań, na jakie przeznaczy środki z PFRON. Jak wskazała Najwyższa Izba Kontroli w informacji o wynikach kontroli wykorzystania przez samorządy powiatowe Środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób niepełnosprawnych z dnia 19.03.2015 r. (KPS-4101-002-00/2014 Nr ewid. 7/2015/P/14/047/K) *ze środków PFRON przyznano samorządom powiatowym środki przekazywane według algorytmu, które mogą być wykorzystane przez PCPR lub PUP tylko na pomoc dla osób niepełnosprawnych. Określone zostały rodzaje zadań, które mogą być finansowane ze środków PFRON i wymagania dotyczące zasad ich wykorzystania, a samorządom powiatowym pozostawiono swobodę podziału środków między poszczególne rodzaje zadań. W założeniu powinno to umożliwić lepsze dostosowanie wydatków do potrzeb występujących w danym powiecie oraz do pomocy udzielanej z innych środków.* Uchwała nr XXXIII/20/2022 Rady Powiatu Wałbrzyskiego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań powiatu, na które są przeznaczone środki PFRON w 2022 r. została podjęta w oparciu o delegację ustawową, i stanowi akt prawa miejscowego zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym. Opiniujący nie znajduje w jej treści regulacji sprzecznych z Konstytucją RP. Natomiast Zarządzenie nr 13/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu z dnia 1 kwietnia 2022 r. nie jest aktem prawa miejscowego, lecz instrukcją wewnętrzną dla pracowników PCPR w Wałbrzychu w zakresie procedury przyznania dofinansowania ze środków PFRON niektórych obszarów zadań.

Zgodnie z hierarchią źródeł prawa, PCPR w Wałbrzychu udziela dofinansowań do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Każda regulacja niższego rzędu uszczegóławia coraz bardziej, w granicach prawa, przepisy ogólne rangi ustawowej, do których odsyła art. 69 Konstytucji.

██████████ w swojej skardze wskazał, iż w jego ocenie przyznawanie dofinansowania do aparatu słuchowego osobom dorosłym nieaktywnym zawodowo w kwocie niższej niż aktywnym zawodowo narusza konstytucyjną zasadę równości z art. 32 Konstytucji. Wskazał również, że zastosowane przez PCPR w Wałbrzychu przepisy prawa miejscowego w zakresie dofinansowania (jw.) są sprzeczne z ustawą zasadniczą, tj. Konstytucją RP.

Podkreślić należy, że ustawa zasadnicza nie formułuje założenia równości w rozumieniu uniwersalnego egalitaryzmu jednostek, ale jako równą możliwość realizacji wolności i praw (zob. postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24.10.2001 r. SK 10/01, OTK 2001, Nr 7, poz. 225). Zasada równości oraz zasada niedyskryminacji nie mogą być utożsamiane z obowiązkiem zapewniania bezwzględnej "faktycznej równości". Konstytucja RP nie nakazuje przy tym ustanawiania zawsze absolutnej równości, lecz jedynie nieuzasadnionego różnicowania. Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie podkreśla się, że: równość w rozumieniu konstytucyjnym nie ma charakteru abstrakcyjnego i absolutnego, [i] zgodnie z powszechnie przyjętym założeniem nie oznacza identyczności (tożsamości) praw wszystkich jednostek. Równość (prawo do równego traktowania) funkcjonuje zawsze w pewnym kontekście sytuacyjnym, odniesiona musi być do zakazów lub nakazów albo nadania uprawnień określonym jednostkom (grupom jednostek) w porównaniu ze statusem innych jednostek (grup). Równość nie oznacza jednakowej sytuacji faktycznej i prawnej wszystkich, ale polega na "jednakowemu uzdolnieniu do rozmaitych praw" (tak post. TK z 24.10.2001 r., SK 10/01, OTK 2001, Nr 7, poz. 225, zob. także M. Safjan, L. Bosek (red.), Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86, Warszawa 2016). Nie może umknąć uwadze, że zasada sprawiedliwości społecznej może wpływać na kwestie zastosowania zasady równości także w tym znaczeniu, że może być też jednym z podstawowych argumentów za zróżnicowaniem sytuacji prawnych danych jednostek w określonym wypadku. Jak zauważono w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z 3.9.1996 r. (K 10/96, OTK 1996, Nr 4, poz. 33): „Różnicowanie sytuacji prawnej podmiotów podobnych ma (...) znacznie większe szanse uznania za zgodne z konstytucją, jeżeli pozostaje w zgodzie z zasadami sprawiedliwości społecznej lub służy urzeczywistnieniu tych zasad. Zostaje ono natomiast uznane za niekonstytucyjną dyskryminację (uprzywilejowanie), jeżeli nie znajduje podtrzymania w zasadzie sprawiedliwości społecznej. W tym sensie zasady równości wobec prawa i sprawiedliwości społecznej w znacznym stopniu nakładają się na siebie (zob. też w tym zakresie wyr. TK z 24.2.2010 r., K 6/09, OTK-A 2010, Nr 2, poz. 15). Przedkładając powyższe na rozważania niniejszej sprawy, w ocenie opiniującego nie doszło do naruszenia konstytucyjnej zasady równości. Pan Łabeński na równi z innymi osobami niepełnosprawnymi z terenu powiatu wałbrzyskiego ma dostęp do dofinansowania ze środków PFRON rozdzielanych przez PCPR w Wałbrzychu. Co prawda, wysokość dofinansowania w zależności od konkretnej sytuacji jest różna, niemniej jednak wysokość dofinansowania jest ustalana przez organ w ramach nadanego mu mocą przepisów powszechnie obowiązujących władztwa administracyjnego.

W odniesieniu do zarzutu braku rzetelnej informacji przekazywanej osobom niepełnosprawnym należy uznać, że zarówno uchwała nr XXXIII/20/2022 Rady Powiatu Wałbrzyskiego, jak i Zarządzenie nr 13/2022 Dyrektora PCPR są wywieszone na tablicy ogłoszeń Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu. Ponadto wszystkie uchwały Rady Powiatu są upublicznione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu, zaś Zarządzenie Dyrektora PCPR również jest umieszczone na stronie Biuletynu Informacji Publicznej PCPR, w zakładce Zarządzenia.

Podsumowanie:

Odnosząc się do każdego z postawionych zarzutów Komisja Skarg, Wniosków i Petycji uznała że:

- 1) działania PCPR w Wałbrzychu dotyczące dofinansowania (niepełna dopłata) do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocowych w stosunku do skarżącego nie były niezgodne z prawem,
- 2) podniesiony zarzut przez skarżącego mówiący o dyskryminacji przez PCPR osób niepełnosprawnych niepracujących w zakresie różnicowania w dofinansowaniu, o którym mowa powyżej jest niezasadny,
- 3) zarzut skarżącego wskazujący, że zastosowane przez PCPR w Wałbrzychu przepisy prawa miejscowego w zakresie dofinansowania (jw.) są sprzeczne z ustawą zasadniczą, tj. Konstytucją RP jest niezasadny.
- 4) zarzut skarżącego wskazujący na brak rzetelnej informacji dla osób niepełnosprawnych o pozbawieniu ich należnego dofinansowania jest niezasadny.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że żaden z zarzutów skierowanych pod adresem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu nie potwierdził się, stąd skargę uznaje się za bezzasadną.

Pouczenie:

Informuję, że zgodnie z art. 239 Kpa w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomiania skarżącego.